

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет іноземних мов

Кафедра англійської філології

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДИКА ПРЕДМЕТНО-МОВНОГО ІНТЕГРОВАНОГО
НАВЧАННЯ**

Освітня програма *«Англійська мова і література,
друга іноземна мова, переклад»*

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри англійської філології
Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Методика предметно-мовного інтегрованого навчання
Викладач (-і)	Сабадаш Діана Володимирівна
Контактний телефон викладача	+38 0342 596069
Е-mail викладача	diana.sabadash@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/ur/f7b34b0fd25adb2d5b67
Консультації	понеділок 14:50-16:10 на платформі zoom за лінком: https://us04web.zoom.us/j/2447276452?pwd=OEo2QWRUYXMya21XeVVqZytsUUFwUT09
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Курс «Методика предметно-мовного інтегрованого навчання» є вибірковою дисципліною обсягом 3 кредитів ЄКТС. Він складається з одного модуля, який охоплює досить широке коло методичних проблем та присвячений важливим питанням методичної підготовки майбутніх вчителів/викладачів для здійснення предметно-мовного інтегрованого навчання. Модуль вивчається магістрами протягом 1 семестру, а загальна кількість годин, рекомендованих для його вивчення, складає 12 годин лекційних, 18 годин практичних та 60 годин самостійної роботи студента. Курс передбачає використання інтерактивних навчальних підходів, які включають навчання на основі комунікативних завдань, використання ситуаційних досліджень, симуляції, групові проекти та розв'язання проблем. Всі ці підходи мають сприяти підвищенню рівня інтерактивності та перетворенню студента на суб'єкт навчального процесу. За результатами курсу студенти ознайомляться та досягнуть основи прогресивної європейської методики предметно-мовного інтегрованого навчання, навчатися не лише ефективно підбирати/використовувати готові навчальні матеріали, а також розробляти свої авторські.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є підготовка майбутнього вчителя/викладача, здатного 1) навчати англійської мови у предметно-фаховому контексті з використанням прогресивних методик предметно-мовного інтегрованого навчання та 2) розробляти власні навчальні матеріали, які відповідають вище вказаній методиці.</p> <p><u>Визначено наступні цілі</u> вивчення дисципліни, які спрямовані на оволодіння основами викладання навчальних дисциплін у ЗВО за методикою предметно-мовного інтегрованого навчання, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> - забезпечити майбутніх фахівців необхідною базою знань для розуміння специфіки CLIL, - сформувати навички практичного застосування CLIL методології у навчальному контексті, - навчити студентів здійснювати підбірку, аналіз, та адаптацію навчальних матеріалів для CLIL, а також створювати власні навчальні матеріали для CLIL. 	
4. Програмні компетентності	
<p><i>Інтегральна компетентність</i> – Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог</p> <p><u>Загальні компетентності:</u></p>	

- ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
 ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним;
 ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;
 ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
 ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно;
 ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
 ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
 ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
 ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);
 ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності:

- ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань
 ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень
 ФК 9. Володіння методами та формами викладання іноземної мови у закладах вищої освіти; розуміння основних функцій та завдань викладача в умовах впровадження багатомовної освіти та європейської інтеграції
 ФК 10. Уміння застосовувати інформаційно-комунікаційні технології навчання англійської мови та літератури, другої іноземної мови, перекладу у професійній діяльності

5. Програмні результати навчання

- ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.
 ПРН 3. Застосовувати сучасні методики та інноваційні технології для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукового дослідження в конкретній філологічній галузі.
 ПРН 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.
 ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.
 ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

6. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова / вибіркова
1	035 Філологія	1	Обов'язкова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
<p>Тема 1. Теоретичні основи предметно-мовного інтегрованого навчання (CLIL) та особливості його імплементації в екосистемі вищої освіти Європи та України</p> <p>1. Поняття “CLIL” і його роль в сучасній екосистемі освіти</p> <p>2. Впровадження CLIL у системи вищої освіти Європи та України</p> <p>Індивідуальна письмова робота:</p> <p>1. Есе: Переваги та недоліки предметно-мовного інтегрованого навчання</p> <p>Поточне тестування</p>	4		5
<p>Тема 2. Методологія CLIL в структурі навчального процесу</p> <p>1. Принципи створення навчального плану для програми CLIL</p> <p>2. Основи CLIL методології</p> <p>3. Ключові принципи оцінювання для CLIL</p> <p>4. Дослідження ролі вчителя та учнів у контексті предметно-мовного інтегрованого навчання</p> <p>Індивідуальна робота:</p> <p>Проходження онлайн-курсу «Методологія CLIL», який розроблено в рамках виконання проєкту Erasmus+ «Розвиток потенціалу підготовки учителів іноземної мови як шлях до впровадження багатомовної освіти та європейської інтеграції України / MultiEd» на платформі Moodle. Реєстрація за посиланням https://multied.pnu.edu.ua/</p> <p>Поточне тестування</p>	6	4	20

<p>Тема 3. Базові принципи створення навчальних матеріалів для контексту предметно-мовного інтегрованого навчання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Навчання через виконання завдань (Task-based learning) та створення CLIL матеріалів 2. Роль автентичних матеріалів та завдань для методики CLIL 3. Адаптація та доповнення як основні засоби підготовки CLIL матеріалів 4. Пошук додаткових ресурсів CLIL матеріалів 5. Комунікативний характер CLIL матеріалів 6. Місце контекстно-зорієнтованого навчання в рамках методології CLIL <p>Групова проєктна робота:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розробка навчальних матеріалів для уроку в рамках методики CLIL <p>Поточне тестування</p>	2	14	35
ЗАГ.:	12	18	60
7. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни			
<p>Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. По закінченні курсу студенти отримують залік на підставі оцінок, отриманих на практичних заняттях, та підготованих групових проєктів та індивідуальних письмових робіт. Види контролю: поточний (усне/письмове опитування на практичному занятті); заліковий (тести, письмові завдання, проєкти); підсумковий (перевірка і обговорення письмових завдань і проєктів, залік). Максимальна кількість балів, яку студенти можуть отримати, відвідуючи практичні заняття – 30 балів. Передбачено одне групове проєктне завдання та одна індивідуальна письмова робота, сумарно за які студенти можуть отримати 40 балів. Передбачена також підсумкова контрольна робота (тестування), за яку студенти отримують максимально 30 балів.</p>			
<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>Групові проєктні та індивідуальні письмові роботи передбачають індивідуальний творчий аналіз навчального матеріалу за власним вибором на основі розглянутих на лекціях і практичних заняттях аспектів предметно-мовного інтегрованого навчання. До кожної роботи подається перелік завдань, які корелюють з теоретичними положеннями, на яких базуватиметься практичний аналіз.</p> <p>Есе. Есе (друкований/електронний варіант) готується індивідуально і подається на перевірку за три тижні до завершення практичних занять курсу.</p> <p style="text-align: center;">ВИМОГИ ДО ЕСЕ:</p> <p>Есе – самостійна творча робота студента. Тема есе обирається студентом самостійно із змісту дисципліни. Обсяг есе складає 2-3 сторінки. Мета есе полягає в розвитку навичок самостійного творчого мислення й письмового послідовного викладу власних думок.</p>		

Есе дозволяє авторів навчитися чітко й грамотно формулювати думки, структурувати інформацію, використовувати основні категорії аналізу, виділяти причинно-наслідкові зв'язки, ілюструвати поняття відповідними прикладами, аргументувати свої висновки; володіти науковим стилем мовлення.

Есе повинне містити: чіткий виклад суті поставленої проблеми, включати самостійно проведений аналіз цієї проблеми з використанням концепцій і аналітичного інструментарію, розглянутого в рамках дисципліни, висновки, що узагальнюють авторську позицію з поставленої проблеми.

Есе виражає індивідуальні враження й міркування автора з конкретного приводу або предмета й не претендує на вичерпне трактування. Есеїстичному стилю властиві образність, рухливість асоціацій, нерідко антитиповість мислення, орієнтування на інтимну відвертість і розмовну інтонацію.

Структура есе

Титульний аркуш

Вступ: місія студента щодо розгляду теми есе, його авторське бачення – гіпотеза або сутність та обґрунтування вибору цієї теми. Мета та завдання роботи – очікуваний результат роботи в цілому та конкретні результати, які будуть отримуватися в ході розкриття теми. На цьому етапі дуже важливо правильно сформулювати питання, на які ви збираєтеся знайти відповідь у ході свого дослідження. При роботі над вступом можуть допомогти відповіді на наступні питання: «Чи потрібно давати визначення термінам, що пролунали в темі есе?», «Чому тема, яку я розкриваю, є важливою в даний момент?», «Які поняття будуть залучені в мої міркування?», «Чи можу я розділити тему на трохи більше дрібних підтем?» і т. д.

Основна частина: теоретичні основи обраної проблеми й виклад основного питання. Ця частина припускає розвиток аргументації й аналізу, а також обґрунтування їх, виходячи з наявних даних, інших аргументів і позицій щодо питання. У цьому полягає основний зміст есе й це являє собою головні труднощі. Тому важливе значення мають підзаголовки, на основі яких здійснюється структурування аргументації; саме тут необхідно обґрунтувати (логічно, використовуючи дані або строги міркування) пропоновану тезу. Там, де це необхідно, як аналітичний інструмент можна використати графіки, діаграми й таблиці. Залежно від поставленого питання аналіз проводиться на основі наступних категорій: причина – наслідок, загальне – особливе, форма – зміст, частина – ціле, сталість – мінливість. У процесі побудови есе необхідно пам'ятати, що один параграф повинен містити тільки одне твердження й відповідний доказ, підкріплений графічним або ілюстративним матеріалом. Отже, наповнюючи розділи аргументацією, необхідно в межах параграфа обмежити себе розглядом однієї головної думки. Добре перевірений спосіб побудови есе – використання підзаголовків для позначення в головній частині ключових моментів аргументованого викладення. Сукупність підзаголовків допомагає побачити те, що пропонує зробити студент (чи є добрим його бачення). Ефективне використання підзаголовків – не тільки визначення основних пунктів, які студент бажає висвітлити, це також наявність логічності у висвітленні теми есе.

Висновок: узагальнення й аргументовані висновки до теми й т. д. Підсумовує есе або ще раз вносить пояснення, підкріплює зміст і значення викладеного в основній частині. Методи, що рекомендують для складання висновка: повторення, ілюстрація, цитата. Висновок може містити такий дуже важливий, що доповнює есе, елемент як вказівка на застосування дослідження, на розвиток взаємозв'язків з іншими проблемами.

Вага оцінки у підсумку **10** балів.

Критерії оцінювання есе:

Критерії

Дескриптори

/бали					
Контент (макс. 10)	5		4	3	2
Зміст (точність та обсяг інформації, знання предмета студентом)	Чітко визначена тема, впевнена відповідь на запитання та ведення дискусії		Тема визначена чітко, відповіді актуальні з необхідністю звертатися до підготовлених конспектів	Проблеми з визначенням теми, подана інформація актуальна лише в більш широких рамках	Нечітко визначення теми, невміння відповідати на запитання
Мова (вживання мови, граматичні форми, обсяг лексики)	Використана різноманітна та правильна термінологія		Використана різноманітна та правильна термінологія з незначними граматичними та лексичними помилками	Правильна термінологія з великими граматичними та лексичними помилками	Відсутність належної термінології, прості граматичні конструкції з помилками, убогий словниковий запас з орфографічними помилками
Структура (відповідь подана у певному логічному порядку)	Логічний і зв'язний виклад теми		Логічне та послідовне викладення з незначними структурними порешеннями	Есе має чітко визначену структуру, але позбавлене логіки викладу	Відсутність логіки та нечітко визначені структурні частини есе
Дослідження (скільки інформації студенти знайшли самостійно та наскільки добре вона пов'язана з темою, як ресурси представлені з точки зору принципів)	Глибоке дослідження, що стосується теми з використанням сучасних ресурсів, представлене з дотриманням принципів академічності і доброчесності		Дослідження, що мають відношення до теми, хоча деякі сучасні ресурси відсутні з незначними помилками у їх поданні.	Фундаментальні дослідження, що стосуються теми, з незначними помилками у їх викладенні.	Елементарне дослідження на основі обмеженої кількості ресурсів із серйозними помилками у їхньому представленні.

академічно ї добросесн ості)	ості.				
*1 – робота не відповідає вимогам, зазначеним вище; *0 – робота не здана					

ВИМОГИ ДО РОБОТИ НАД ПРОЕКТОМ

Проект виконується у групі (4-5 студентів). Тему для проекту в рамках заданої основної теми студенти можуть обрати самостійно, попередньо узгодивши з викладачем. Їхнім завданням є розробка матеріалів заняття (друкований/електронний варіант) згідно методики предметно-мовного інтегрованого навчання у межах обраної тематики. Рівень матеріалів повинен відповідати рівню студентів ЗВО та містити завдання для розвитку навичок читання, письма, аудіювання та мовлення іноземною мовою. Студенти працюють над пошуком необхідної інформації. Список джерел подається у друкованому варіанті. Знайдена інформація відсортовується та організовується згідно обраного плану, який студенти заздалегідь складають та обговорюють з викладачем. Остаточна версія проекту подається викладачу на перевірку. захист проекту проходить у вигляді усної доповіді, що супроводжується Power Point презентацією або ж іншим наочним матеріалом.

Вимоги до захисту:

Тривалість доповіді разом із обговоренням не повинна перевищувати 15 хв. Не слід читати доповідь. Допускається використання заздалегідь підготовленого плану чи окремих цитат. Невідомі слова повинні бути сформовані у глосарій та поширені у вигляді роздаткових матеріалів. Доповідь слід виконувати на належному лексико-граматичному рівні з використанням базових ораторських технік, таких як паузи чи риторичні запитання.

Вага оцінки у підсумку 30 балів. Презентація готового проекту здійснюється на 9 практичному занятті курсу.

Критерії оцінювання проектів:

Критерії /бали	Дескриптори			
	5	4	3	2
Контент (макс. 30)				
Зміст (точність та обсяг інформації, знання предмета студентом)	Зміст повністю відповідає цілям завдання, є актуальним і послідовним.	Проект є послідовним і охоплює поставлені цілі, але висновки та практичне застосування чітко не визначені.	Зміст проекту не в повній мірі охоплює поставлені завдання, але відповідає основній меті.	Проект не цілісний, відсутні задані складові, висновки. Відповідність головній меті дуже загальна
Мова (вживання мови, граматичні форми, обсяг лексики)	Використана широка та правильна термінологія, відповідна стилістика.	Використана широка та правильна термінологія з незначними граматичними і та лексичними помилками.	Правильна термінологія з великими граматичними і та лексичними помилками	Відсутність правильної термінології, прості граматичні конструкції з помилками, убогий словниковий

					запас з орфографічними помилками.
Структура (узгодженість і логіка проекту)	Логічний і зв'язний виклад проекту.	Можливий логічний і послідовний проект з незначними структурним и порушеннями	Проект має чітко визначену структуру, але йому бракує логіки подачі ідей/контенту	Недоліки логіки та структурні частини проекту не чітко визначені.	
Розробки (скільки інформації студенти знайшли самостійно та наскільки добре вона пов'язана з темою, як ресурси представлені з точки зору принципів академічної доброчесності)	Глибокий матеріал, що стосується теми з використанням сучасних ресурсів, представлене з дотриманням принципів академічної доброчесності.	Матеріал, що має відношення до теми, хоча деякі сучасні ресурси відсутні з незначними помилками у їх поданні.	Фундаментальний матеріал, що відповідають темі, незначні помилки в їх викладенні	Елементарний матеріал на основі обмеженої кількості ресурсів, серйозні помилки в їх поданні	
<p>*1 – робота не відповідає вимогам, зазначеним вище; *0 – робота не зана</p>					
<p>Підсумкове тестування Підсумкове тестування базується на матеріалі, розглянутому на всіх лекціях та практичних заняттях. Воно проводиться на платформі d-learn. Тест складається із 30 питань із 4 варіантами відповідей. Кожне питання оцінюється 1 балом. Максимальна кількість балів за тест – 30 балів.</p>					

<p>Практичні заняття</p>	<p>Відповідь студента на практичному занятті оцінюється за 4-бальною системою:</p> <p>5 балів – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв’язання поставлених перед ним завдань.</p> <p>4 бали – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні змістові помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.</p> <p>3 бали – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам’ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв’язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві змістові помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.</p> <p>2 бали – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість змістових помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.</p> <p>Також на оцінку за практичне заняття впливає поточне тестування, яке містить 5 запитань із 4 варіантами відповідей по тематиці практичного.</p> <p>Кінцевий бал за кожне заняття вираховується за формулою: $(5+5):2$. Де перше 5 – робота на занятті, а друге 5 – результат за поточне тестування.</p> <p>Вага оцінки за роботу на семінарських/практичних заняттях у підсумку становить 30 балів.</p>
<p>Підсумковий контроль</p>	<p>Форма контролю (залік); Форма задачі (комбінована). Виставляється автоматично на основі балів здобутих на практичних заняттях, за портфоліо (есе, опитування та проекти) та підсумковий тест.</p>

8. Політика навчальної дисципліни

Курс читається англійською мовою.

Максимальна сума балів, яка присвоюється студентові/студентці за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за виконання практичних завдань (80) та підсумкового тестування (20).

При виставленні **заліку** (максимум 100 балів) враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані під час практичних занять, при виконанні групових проектних та індивідуальних письмових завдань, а також бали за тематичні контрольні роботи. Не допускається користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування, а також списування та плагіат при виконанні письмових завдань. Студенти мають право відпрацювати пропущені практичні заняття у письмовій формі або шляхом проходження онлайн-курсу «Методологія CLIL» на платформі Moodle.

Студенти, котрі навчаються за **індивідуальним графіком**, опрацьовують частину теоретичного матеріалу самостійно з обов’язковим проходженням усіх тестувань в системі дистанційного навчання d-learn та виконанням проектних та письмових завдань відповідно до індивідуального

графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються «Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/polozhennia-pro-induvid.-grafik.pdf>

Порядок перезарахування результатів **неформальної освіти** в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів з CLIL методології на платформах Coursera, Udeму, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів / тренінгів, тощо) регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

Студенти, які не набрали 50 балів за відомістю №1, мають право перескласти залік за відомістю № 2.

На консультаціях викладача студенти мають можливість отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до практичних занять та при виконанні індивідуальних письмових робіт.

Наприкінці курсу студенти мають можливість надати фідбек щодо якості викладання дисципліни на сайті дистанційного навчання:

<https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/f7b34b0fd25adb2d5b67>

Дотримання **академічної доброчесності** засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:

Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за покликанням: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагиату/>

Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «[Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти](#)». Ознайомитися із положенням можна за покликанням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні документи/polozhenja/>

9. Рекомендована література

1. Coyle, D. (2007). Content and Language Integrated Learning: Towards a Connected Research Agenda for CLIL Pedagogies. *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*, 10(5), 543-562. <https://doi.org/10.2167/beb459.0>
2. Jasone Cenoz, Fred Genesee, Durk Gorter, Critical Analysis of CLIL: Taking Stock and Looking Forward, *Applied Linguistics*, Volume 35, Issue 3, July 2014, Pages 243–262. <https://doi.org/10.1093/applin/amt011>
3. María Luisa Pérez-Cañado (2012) CLIL research in Europe: past, present, and future, *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*, 15:3, 315-341. DOI: 10.1080/13670050.2011.630064
4. Yolanda Ruiz de Zarobe (2013) CLIL implementation: from policy-makers to individual initiatives, *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*, 16:3, 231-243. DOI: 10.1080/13670050.2013.777383
5. Barbara Schmidt-Unterberger (2018) The English-medium paradigm: a conceptualisation of English-medium teaching in higher education, *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*, 21:5, 527-539, DOI: 10.1080/13670050.2018.1491949
6. Pat Moore & Francisco Lorenzo (2015) Task-based learning and content and

language integrated learning materials design: process and product, The Language Learning Journal, 43:3, 334-357, DOI: 10.1080/09571736.2015.1053282

Додаткова література:

Книжки

1. Dale, L., Wibo van der Es, Tanner, R. (2011) CLIL Skills. ICLON Universitet Leiden. 272 p. https://www.rosietanner.com/images/docs/CLILSkills_pdf.pdf
2. Marsh, D. (2012) Content and Language Integrated Learning (CLIL). A Development Trajectory. University of Cordoba. 552 p. <https://core.ac.uk/download/pdf/60884824.pdf>
3. Morgado, M., Coelho, M., Ribeiro, M. de C. A., Albuquerque, A., and others. (2015) CLIL Training Guide. Creating a CLIL Learning Community in Higher Education. De Facto Editores. 74 p. https://www.researchgate.net/publication/293654568_ReCLespt_CLIL_Training_Guide_Creating_a_CLIL_Learning_Community_in_Higher_Education

Інтернет ресурси

1. Martinez, M.A. An overview of Content and Language Integrated Learning: origins, features and research outcomes. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/19609781.pdf> [accessed 18 September, 2021].
2. Montalto, S.A., Walter, L, Theodorou, M, Chrysanthou, K. The CLIL Guidebook. URL: <https://www.languages.dk/archive/clil4u/book/CLIL%20Book%20En.pdf> [accessed 28 May, 2021].
3. Gutierrez, P.C., Fernandez, R.F. A Case Study on Teacher Training Needs in the Madrid Bilingual Project. URL: <https://lclil.unisabana.edu.co/index.php/LACLIL/article/view/4220/pdf> [accessed 04 December, 2021].
4. Puerto, G.M., Vazquez, V.P. Training primary student teachers for CLIL: innovation through collaboration. URL: https://ebuah.uah.es/xmlui/bitstream/handle/10017/28243/training_delicado%20PULSO_2016.pdf?sequence=1&isAllowed=y [accessed 03 December, 2021].
5. Teacher's Guide on CLIL Methodology in Primary Schools. (2018) Volume 1. URL: http://www.clil4children.eu/wp-content/uploads/2018/06/Guide_Addressed_to_Teachers_Vol01.pdf [accessed 02 December, 2021].
6. Vazques, V.P., Ellison, M. (2013) Examining Teacher Roles and Competences in Content and Language Integrated Learning (CLIL). Linguarum Arena. Volume 4. URL: <https://ler.letras.up.pt/uploads/ficheiros/12007.pdf> [accessed 03 December, 2021].

Інше

1. Chostelidou, D. Reflection on CLIL implementation in an EFL Secondary School classroom. URL: <https://rppl.eap.gr/images/2017/08-02-170-Chostelidou.pdf> [accessed 04 December, 2021].
2. Dalton-Puffer, Ch. (2011) Content-and-Language Integrated Learning: From Practice to Principles? Annual Review of Applied Linguistics Cambridge University Press. P. 182–204. https://www.researchgate.net/publication/259412894_Content-and-Language_Integrated_Learning_From_Practice_to_Principles
3. Dongying Li, Lian Zhang (2020) Exploring teacher scaffolding in a CLIL-framed EFL intensive reading class: A classroom discourse analysis approach. Language Teaching Research. Beijing Foreign Studies University, China. 28 p. https://www.academia.edu/42731631/Exploring_teacher_scaffolding_in_a_CLIL_framed_EFL_intensive_reading_class_A_classroom_discourse_analysis_approach
4. Hanesova, D. History of CLIL. URL: <https://blog.ufes.br/kyriafinardi/files/2017/10/History-of-CLIL-2015.pdf> [accessed 04 December, 2021].

5. Lofft Basse, R. (2016) Assessment for Learning in the CLIL classroom: A corpus based study of teacher motivational L2 strategies and student motivation and metacognitive abilities. Tesis doctoral. universidad autónoma de Madrid. Madrid. 284 p.
https://repositorio.uam.es/bitstream/handle/10486/671766/basse_lofft_rachel.pdf?sequence=1
6. Moore, P., Lorenzo, F. (2015) Task-based learning and content and language integrated learning materials design: process and product. The Language Learning Journal. P. 334-357.
<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/09571736.2015.1053282>
7. Morton, T. (2020) Cognitive Discourse Functions: A Bridge between Content, Literacy and Language for Teaching and Assessment in CLIL. CLIL Journal of Innovation and Research in Plurilingual and Pluricultural Education. P. 7-17.
https://www.researchgate.net/publication/338913366_Cognitive_Discourse_Functions_A_Bridge_between_Content_Literacy_and_Language_for_Teaching_and_Assessment_in_CLIL
8. Pérez-Cañado, M.L. (2012) CLIL research in Europe: past, present, and future, International Journal of Bilingual Education and Bilingualism. P. 315-341.
https://www.researchgate.net/publication/254242336_CLIL_research_in_Europe_Past_present_and_future
9. Ruiz de Zarobe, Y. (2013) CLIL implementation: from policy-makers to individual initiatives. International Journal of Bilingual Education and Bilingualism. P. 231-243.
<https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/13670050.2013.777383>
10. Wannagat, Ulrich (2007) Learning through L2 - Content and Language Integrated Learning (CLIL) and English as Medium of Instruction (EMI). International Journal of Bilingual Education and Bilingualism. P. 663-682.
<https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.2167/beb465.0>

Викладач: *Сабадаш Д.В., доцент кафедри англійської філології*